

Timotiwaa Tere 2

Poolnon Timotiwaa Tere ano 2

kolooro.

Jen-asa-asari

Poolnon mundaŋa ano gbaworo ala ilailaaya Timotiwaajon “Ando qambaŋmambaŋ qaana konoga mumaŋ,” jen Buŋa Tere koi ooro. Qaa areŋa waŋa ii awaawaa kaparaŋkonkon. Poolnon ii jen asariŋ uuta naŋgon qambaŋmambaŋa kokaen muŋ ooro: Timoti giinon mono pondarŋ nama Jiisas Kraistwaa kania naŋgon jen laligowa. Oligaa Buŋa ano Soomongo Areŋ Walaga mojaŋi, mono iikanon qokotaan iikawaa qaaya hoŋabonŋa ii ejemba kuma oŋoma uukuukuu gawon menkeba. Tuarenjen ama gonŋi siimbobolo kania kania mokolon monagati een, mono kilen Anutunon gawon gonotiwaa so ii kaparaŋ koma menkeba.

Poolnon galen meme qaa kotiga Timoti kokaen muro: Tosianon “poumapou qaganon anŋowowo omaye ama gejajojombaŋ amakejuti” giinon mono iikawaa qaanon keuma kambanga meso-queson tiwilaawabo. Anŋowowo qaa kaanŋa kanon ejemba mende totoon ilaan oŋomakejuto, ejemba geja ama momakejuti mono ii men bolin oŋono tiwilaawuya.

Poolnon qambaŋmambaŋ qaaya kuuya naŋgomambaajon aŋaa laaligoyaa sunduya ooro. Naambaajon nomaen gawon areŋa ama manja qen laligoroti Timotinon iikawaa qaaya

duduuwabotiwaajon ii kokaen jen asariro, “Niinon Jiisas moma laarin lombo moma mokosinon ujopa ama laligowe. Sisiwerowero ama nongi siimbobolo moma kaparan koma kotiin nambe.”

Buk kokawaa bakaya wan 5 ii kokaen:

Qaa mutuya 1.1-2

Anutu mepeseen Timoti qambanmamban muro
1.3-2.13

Gejanono ano galen meme qaa tosaan 2.14-4.5

Pool horon ureen ama mugi laligoro 4.6-18

Terewaa qaa kota wan 4.19-22

¹ Anutu uusiinanon jen koton Pool nii kuun nono Kraist Jiisaswaa aposol koloojen. Kraist Jiisaswo qokotaan nanin laaligo kombompana nonombaatiwaa qaaya somongorotiwaa Bun qaaya jen asarimambaaon wasin nono laligojen.

² *Timoti giinon momalaariwaa wombo merana koloojan. Niinon giwo qaa amin mobojon tere koi oojen.

Manana Anutu ano Ponana Kraist Jiisas, yoronon mono kiankomun kalenmorian goni lu-aenon laligowa.

Poolnon Timoti uuta nanjon qaa jero.

³ Noo ambosakonurunanon Anutu welen qen mun laligogi niinon toroqen gawon mewe Anutunon “Giibe sokonja,” nijoro uugejananon kaen momakejen. Uuna soraaya kolooro Anutu mepeseenkejen. Mepeseen asaga gomantiina qama koolin gii suulan romonon gomakejen.

* 1:2: Apo 16.1

⁴ Gomesaowe saana jaunga kamaaroti, niinonj ii romonjonj giimambaajonj awelegonj kaparanj komaakejenj. Giima ainjolonj rari korisorononj uuna saa qewaatiwaajonj mojenj.

⁵ *Giinonj gbingbaonja qaa onjanonj Jiisas moma laarinj laligojanji, qaa ii uu wombonanonj ero romonjonkejenj. Wala auga Lois ano nemunga Yunis yorononj uugara meleenii momalaariganonj kolooro. Yoroo gemagaranonj giinonj kaanagadeen ama laligojanji, iikaya moma laarinj kotiijenj.

⁶ Kawaajonj imowamo laligowabotiwaajonj qaa kokaen qen gbilinj gijojen: Niinonj wala borona wanjanonj ama qama kooliwe Anutunonj gawonj memewaa momo kalen gonota uuganonj eji, ii mono menj gbilina gere bolanj kaanja kotiin jenj mende ililingowa. ⁷ Qaa koi mono romongowa: Anutunonj Unja Toroya ii jirinjinj ama qarasombunana mobonatiwaajonj qaagoto, iyanjaa ku-usumbaa Unjaya nonono saanonj uunananonj jopagonj aonj nanamemenana tororo galenj koma aonj nambonja.

⁸ Kawaajonj Ponjanaa qaaya nanjonj jenj seimambaajonj ataqatanj mende amba. Kaen qaagoto, mono nii kaanja koloonj laligowa. Niinonj Pombaa gawonja menj laligowe iikawaajonj kapuare mirinonj noonji rajento, kilenj noojonj ama kuukamakamaa mende moma laligowa. Mono kotiinj nii kaanja awasankaka nama uuwaa gawonj menj laligowa. Oligaa Bunawaajonj ama anjosisiri ama gombuyagati eenj, mono

* 1:5: Apo 16.1

iikawaa siimboboloya moma mokosiŋgoŋ bosima laligowa. Anutunoŋ ku-usuŋ gomakejiwaa so ii saanoŋ niwo motooŋ kaparaŋ koma bosima laligowota.

⁹ Anutunoŋ monowaa monoyanoŋ Siwe namo mende mokoloŋ oroma kambaŋ iikanonŋ ananaajoŋ romoŋgoŋ areŋ kokaenŋ ano: Anutunoŋ Kraist Jiisaswaaajoŋ ama kalenŋmoriaŋ nonombaa. Areŋ ii ano ero laligoŋ kouma laligogi anana kolooniŋ. Kolooniŋ Anutunoŋ anana iwaa buŋa kolooŋ soraaya laligowombaaajoŋ nonooma hamo qeŋ nonono. Anano iwoi awaa aninŋiwaajoŋ ama mende meweŋgoŋ nonoma nonoonoto, iyaŋaa areŋ walaga ii otaŋ nama iikanonŋ nonoono. ¹⁰ Areŋ walaga iikawaa hoŋa ii kambaŋ kokaamba asuganoŋ kolooro. Hamoqeŋe Tonananonŋ asugiŋ Anutuwwa kalenŋmoriaŋa maama nonono. Kraist Jiisasnoŋ asugiŋ koomuwaa esuŋa qeŋ meluŋgoro kemero Oligaa Buŋaya ninisaano asariro. Buŋa qaa ii moma laariŋ saanoŋ laaligo kombombaŋa mokoloŋ tetegoya qaa kotiŋ laligoŋ kambaŋ moŋnoŋ mende koomu kombonŋa mende komuwonŋa.

¹¹ *Anutunoŋ nii Oligaa Buŋa jeŋ asariŋ ejemba kuma oŋomaŋatiwaaajoŋ kuuŋ nono wasi-wasi eja aposol koloojeŋ. ¹² Aposol koloojeŋiwaajoŋ ama gawonŋa kotiŋ mewe tosianoŋ aŋgosisiri naŋ nongi siimbobolo momakejeŋ. Siwe Eja moma laariŋ muŋkejeŋi, niionoŋ iwaa kania awaagadeeŋ moma yagojeŋ. Kawaajoŋ awasaŋkaka nama kuukamakamaa mende mo-

* **1:11:** 1 Tim 2.7

makejen. Qaago totoon! Anutunonj moma laarin noma Buna gawonja ama nonotiwaa so nii galen koma nomambaa kotiin laligoji, ii moma yagojen. Kaenj moma yagowe gawononj mende sooma kamaaro laligonj uma kamban somatanonj keubonja. Kaenj moma laarinj iikawaajonj uuwoiwoi mende anjen. ¹³ Momalaariwaa qaa ii uunana meagowaatiwaa soga kolooji, niinonj qaa honja ii kuma goma sili awaa qendeema goma laligowe. Ii mono uu kononononj ama kaanjadeen otaanj laligowa. Nono Kraist Jiisaswo qokotaanj motoonj naninj jopagonj nonomakeji, ginonj mono uujopa iikawaa uutanonj laligowa.

¹⁴ Anutunonj giima moma laarinj goma iwoi awaa kuuya gono bunaga kolooji, iikanonj mesoqesoowabotiwaajonj mono ii galen menj laligowa. Unja Toroyanonj uunananonj nama laligoji mono iwaa ku-usunj qaganonj iwoi honja ii agokayan kona ewaa.

¹⁵ Eisia prowinswaa nenauruna yonononj kuyua nomesaonj gema nugi, ii mojanj. Eja qagara Figelus ano Hermogenes yorononj iyonoo batugianonj laligojao. ¹⁶ Tosianonj nomesaogito, Onesiforus iinonj qaago. Kawaajonj Ponj, gii mono Onesiforuswaa sumanjuruta kiankomunj onona laligowu. Eja kanonj noo gbadonaajonj (tape) gamu mende qenj nomakejato, kamban mamaga kanonj keraqeeanggo qenj nono uuna bonjonj kono. ¹⁷ Onesiforusnonj Room sitinonj koi kouma kamban iikanondeen noojonj kaparanj koma monjgama laligonj mokoloonj nono. ¹⁸ Iinonj wala Efesus sitinonj nomaen ilailaa somasomata ama menj afaangonj noma laligoroti ii geenggo

saanonj moma komujanj. Kawaajonj kamban somatanonj Pombaa kooronononj keuninj Onesiforusnonj kiankomuwaa tawaya mokoloowaati-waajonj qama koolijenj. Kianj.

2

Kraist Jiisaswaaajonj mono manja qeñ laligowa.

¹ Oo uumeleen merana Timoti, gii mono Kraist Jiisaswo qokotaanj kalenmorianj uutanonj bonj qeñ kotiinj namba. ² Niinonj Buñj qaa kuma gombe mamaganonj niima nanjonj jegi monati, ii ejemba moma laarinj onjo-onjombaa so koloojuti, mono iyonjoo buñj ewaatiwaaajonj onjomba. Kaenj ama onjona ero saanonj ejemba tosaanj toroqenj kuma onjombutiwaa so koloowu.

³ Oo Timoti, gii mono Kraist Jiisaswo nama iwaa manjaqeqe eja akadamugawo koloonj kaparanj koma kotiinj manja qeñ laligowa. Angosisiri ama gombuti, iikawaa siimboboloya mono moma mokosinjonj bosima laligowa. ⁴ Manjaqeqe ejawaa tania ii kokaenj: Kawali galenj wanjianonj eja onjono manjaqeqe tuumbaa arenjonj keuma kema kanj gawonj pondanj menj laligojuti, iyonjononj kuuya galenjianonj jenj kotonkejiwaa so tenj koma ambombaajonj jojorinj nanju. Kaenj nama iyanjiaa laaligowaa nanjonanngowaajonj iwoi monj mende menj laligoju. Uu deendeen mende laligoju.

⁵ Kawaa sareqaaya monj ii kokaenj: Aangole ejanonj kuu aanjonj keuma jenjkooto galenjaanonj qaa uugunj lanj bobogarinj kenji iinonj akadamuyawo mende koloowaa. Iwaa wanjanonj

haamo aambaa ila monj mende konji kemebaa. Kawaajonj gii mono dindinagadeenj kamba. ⁶ Kaanjiadeenj komakoomo ejanonj gawonj somata mero honja kolooro wala kema jaaya qen nero sokombaa. Tosianonj loorigiti, iyonononj iwaa gematanonj kawuya. Gii mono iikawaa so kotiinj gawonj menj laligowa. ⁷ Qaa oojenj, ii weenjonj moma bimoona Ponjonj mono momakooto gono ii kuuya saanonj moma asariwa. Kawaajonj ii mono uu kononjonj ama romonjonj laligowa.

⁸ Mono Jiisas Kraist romonjonj laligowa. Niinonj Oligaa Buja jenj asarinjenjej, Jiisasnonj qaa iikawaa so kinj Deiwidwaa gbiliga koloonj Hamoqeqe Toya kolooro Anutunonj menj gbiliro koomunonga waaro.

⁹ Niinonj Oligaa Buja qaa ii kaparanj koma jenj asarinj angosisiriwaa siimboboloya mobe kikekakasililinj eja kaanja kasanonj gbadoonj nonjgita rajen. Kaen rajento, Anutuwaanonj Buja qaa ii mende gbadoonj somonjgogi. ¹⁰ Kania kawaajonj ama niinonj siimbobolo kuuya moma mokosinjonj kotiinj nanjen. Anutunonj ejemba iyanjaajonj mweenjonj ononoti, niinonj mono iyonoojonj ama kaparanj koma manja qen laligojenj. Kraist Jiisasnonj hamo qen onono yonononj kaanagadeenj letoma oyanboyanj koloowutiwaajonj mojenj. Uugia meleema laligowuti eenj, mono Siwewaa asamararanonj uma tetegoya qaa kotiinj laligonj ubu. ¹¹ Qaa koi mono powowonj kotakota kolooja:

“Anana uunana walaganonj iwo motoonj komuro laligojonj eenj, mono kaanjiadeenj iwo

kotiin laligowonɔ.

12 *Iwo motoon siimbobolo moma mokosinon laligojoni een, mono kaanjadeen iwaa bentoton uutanon iwo galenkonkon gawon mewonɔ.

Anana ii qakoonjoni een, iinon mono kaanjadeen qakooma nonoma niniima tiiwaa.

13 Anana gema qen munin ironɔ meleema nonombaatiwaa qaa somongoro eji, iinon ii qewagomambaajon amamaawaa.

Mindingindin ama iyanɔa kania utegomambaajon qetetanjonkeja.

Kawaajon ezelobezelo ama qaanana pondan mende otaawonati een, iinon mono kilen (dindinga nama) qaaya pondan otaan iikawaa so ama nonombaa.” Kian.

Anutuwaa Bunɔ gawombaa ejia kokaen koloon laligowa:

14 Oo Timoti, qaa koi duduuwabotiwaajon ii mono jen gbilin onoma Anutuwaa jaasewanon kokaen jen koton onoma laligowa: Momalaariwaa qaa aro kania kania ii mono melenqeleema mondon mende gosin nambu. Jenonkoolinon mono mende totoon ilaan nonomakejato, tosanon niinongiinon qaa kaanɔ moma elonkalon anɔi momalaarigianon sooro tiwilaawubo. 15 Giinon mono Bunɔ gawombaa anɔotete kania kania ii haamo ana Anutunon giima “Sokonjan,” jewaatiwaajon kaparan koma namba. Gii Kraistwaa gawombaaajon gamuga

* 2:12: Mat 10.33; Luuk 12.9

mende moma laligowato, Buᅇa qaa hoᅇa mono tororo mendeema uugia kuuᅇ oᅇoma laligowa.

¹⁶ Balombaa qaa julujulu omaya omaya ii mono yakariᅇ gema qewa. Tosianonᅇ ii jeᅇ seiᅇ laligonᅇ iikaanᅇa kanonᅇ balombaa anᅇonjorayanonᅇ qokottaanᅇ Anutu toroqonᅇ lolomoninᅇ kaamaa amakeju.

¹⁷ Wiji kotiga (qata kensa) kanonᅇ sele busugia siriawo qonᅇ kiro somariinᅇ kemakeji, yoᅇononᅇ iikawaa so qaa omaya jeᅇ iikanonᅇ ejemba meᅇ bolinᅇ oᅇomakeju. Yoᅇoo tuuᅇnonga eja woi qagara Himeneus ano Filetus laligojao. ¹⁸ Yorononᅇ qaa hoᅇaa kania mesaonᅇ jinjauᅇ qonᅇ qaa seᅇa kokaenᅇ jeᅇkejao, “Umeleenᅇ ejemba anono mono gbilinᅇ waama laligojonᅇ. Kawaajonᅇ kanagenᅇ koomunonga mombo mende gbilinᅇ waabonᅇa.” Kaenᅇ jeᅇ tosaanᅇ enᅇkalolonᅇ meᅇ oᅇoni momalaa-rigianonᅇ bolinᅇjeja.

¹⁹ *Kaenᅇ bolinᅇkejato, Anutunonᅇ tando powowonᅇ kotakota kuuroti iikanonᅇ mono kilenᅇ mende joloma nanja. Iikawaa muᅇᅇᅇa ii kokaenᅇ oogita eja, “Poᅇnonᅇ anᅇaa buᅇa koloojuti ii moma kotonᅇ oᅇonja.” Muᅇᅇᅇa monᅇ ii kokaenᅇ, “Ejemba Pombaa qata meᅇ qamakejuti, kuuya iyoᅇononᅇ mono nanamemeᅇ bologa qonᅇ yakariᅇ laligowu.”

²⁰ Miri somata kanonᅇ juu, monjonᅇ, amanene, komanene, kosonene, uunene kania kania eja. Tosia gerenonᅇ ano gbakonᅇ namononᅇ memeta, ii kambanᅇ so meᅇ gawononᅇ amakejonᅇ. Tosia goul ano silwanonᅇ memetaga. Akadamugiawo kaanᅇa ii korisoro kambanᅇanondeenᅇ gawononᅇ amakejonᅇ. ²¹ Kawaa so monjonᅇ qaa omaya mesaonᅇ

* 2:19: Janᅇ 16.5

iyana koma konjoratin aoji, iinon mono monjon goulnon memeta kaana koloowaa. Toyanon ii men gawon akadamuyawonon ano menkebaa. Ii mero toomorianawo kolooro Somatayanon iwaajon aisoonkebaa. Anutunon men sorain muro tirin koton nama gawon awaa kuuya memambaajon jorinj nambaa.

²² Sagbili laaligowaa siin kombombara bologanon galej koma gombabotiwaaajon mono galej men aon laligowa. (Gawongaa honanon kamaawabotiwaaajon ii jejen.) Angobatonon horon gomakejuti, ii mono misinjon gema qen laaligo koi kaana laligomambaajon kaparan koma laligowa: Ejemba uu soraayaa qaganon Pon ilaan onombaatiwaaajon qamakejuti iyonowo mono nanamemen dindina otaan Anutu tororo moma laarin onanon jopagon aon luaenon laligowu.

²³ Tosianon gejajojombar qaa oyomakandowe jen niinon giinon jenonkooli anji angowowo koloonkeji, ii onanon mojan. Kawaajon ii mono yakarin gema qen laligowa.

²⁴ Pombaa gawon meme eja kolooji, iinon mono angowowo ambaatiwaa so qaagoto, ejemba kuuya gumbonjonjon qaganon ama onoma afaanon kuma onoma laligowa. Angosisiri ama mugi ii kotiin mokosinjon laligowa. ²⁵ Tosianon tuarenjen ama mugi ii saanon uuluae qaganon metulanjon mindinjon onomakeba. Kaen ama onono Anutunon uugia men looriro saanon Buja qaa moma koton uugia meleembuyaga.

²⁶ Tuarenjen ejemba yononon Bologa Toyaa

moto siwanon ritogogi onono jeta ten koma amakeju. Kaen ama uugia tooro uuroromonogogia kolooro Bologna Toyaa kasa gbadononga loloon kamaawuyaga. Kian.

3

Kamban tetegoyanon laaligo bolin anjonjayawo koloowaa.

¹ Qaa kota koi mono moma koton laligowa: Jiisas kakataa kambananon toriro ejemba kaniagianon boliro tetegoyanon laaligo kanjanawo kokaen koloowaa: ² Ejembanon angiaajonadeen romonjon monej iwoi buuju menjo mewombaanon otoko (greed) amakebuya. Selegia mepeseen momoso kaana engangia qerereen sewankiki laligon uuqeqe qaa tokoronkota lan jenkebuya. Nemunmanjurugia yonoo jegia mende ten koma iwoi awaawaajon dangisen mende jen nesagesa (nenhololo) amakebuya. Anutuwaa telambelan ama lolomoninkebuya.

³ “Anaa lomboga,” jen woso momo mende amakebuya. Tosaana yonoo singisonogogia mende mesaon iikawaa uuboolia bosimakebuya. Gemaqeqe qaa kisama jen iyangia mende galen koma aon ejemba horon ureen ama onomakebuya. Nanamemen awagaajon mojogia tiiro togonkebuya.

⁴ Memelolo ama iyangiaa aingia otaan jeubaba qenkebuya. Sewankiki laligon jaba-arambaranon uugia utitiro uugere amakebuya. Sele busuwaa

siin korisorogiaajon siin mamaga moma Anutuwaajon mogi kamaanqeqeta kolooro gogoraagen amakebuya. ⁵ Anutuwaa Buja gawon bakasasan bosima silemale ama Sonda aren lan otaan mondonkejuto, nanamemengianon Anutuwaa ku-usunja ii kondama qakoomakeju. Ejemba kaanja ii mono jawo ama misingon gema unun laligowa. ⁶ Yonoononga tosonian lan liligon ejemba mirigianon uma qaa kelenon uuqege men onoma gejagia qeduunkeju. Gejagia qeduugi emba tosonian loorin yonoonon qokotaankeju. Emba singisongogiaa gamuwaa-jon kamaan unuro siingia kombombanja kania kania iikanon yaiwisisi men onongi sisau anjuti, iyononon ii gbawiin fua manera men kokosiin onongi qaa motogianon kamaan ununkeja.

⁷ Emba kaanja yononon moma bimoon suulan qaa kuma onom-butiwaajon mondon momakejuto, Buja qaa honaa kania ii kamban so moma kotowombaajon amamaankeju. ⁸ *Iijipt kantriwaa tiriqoonjon eja qagara Janes ano Jambres yoronon Mooses tuarenjen ama muri. Ejemba takapolakaya yononon iyoro so Buja qaa honaajon tuarenjen amakeju. Ejemba kaanja yonoo momogianon sooro kaamaa koloojuti, ii mono Anutunon momalaarigia angotete mero kamaan unuro Pombo nanangianon sologowaa.

⁹ Kamban toroga selegia men umakebuto, gawongiaa hona ii kamban mende koriro jangon qaombaa. Iijipt eja yoro kaniagara asuganon kolooroti, iyonoo kaamaagiaa kanianon mono

* **3:8:** Eks 7.11

iikawaa so asuganon kolooro ejemba kuuyanon ii iima asariwuya. Kian.

Poolwaanon jenkooto qaa tetegoya

¹⁰ Yonoonon kaen koloowaato, niinon laaligonaa toona morota kuun aren ambe. Ejemba Buna qaa kuma onoma nanamemena ama men laligoweti giinon ii iima modaborojan. Laaligonaa toona otaan momalaariwaa komagbiligbili pondan men siimbobolo mokosinon laligoweti iikawaa sunduya jen jegi moma sorogojan. Uumeleen alauruna uunanon jopagon onoma laligowe. Tuarenjen angosisiri ama nongi iikanon kaparan koma kotiin nama laligowe. ¹¹ *Sisiwerowero kakasililin kania kania ama noma laligogiti, ii mojan. Antiokia, Aikoniam ano Listra taon karoon kanon siimbobolo noo qananon uro konajilin mobeti, ii iwoi kanjanawo kolooro. Yei, mangaa siita! Angosisiri mokosinon bosima laligoweto, Pononon ii kuuya kanona metogon nono.

¹² Qaa koi mono moba: Ejemba Kraist Jiisaswo qokotaan nama laaligo kombombaana laligon iikawaa komagbiligbilialia ambombaajon momakejuti, ii kuuyanon sisiwerowero mokoloowuya. Nii angosisiri ama nongiti, een, tosaana onjo kaanagadeen ama onombuya.

¹³ Tiriqoonon ejemba bologa Buna gawon selesele men onompopo qenkejuti, iyononon toroqen kileqileenkebuya. Yononon ejemba tosaana tiligon onoma iyangia kaanagadeen tiligon aon laligowuya.

* **3:11:** Apo 13.14-52; 14.1-7, 8-20

¹⁴ Yoŋononj kaenj laligowuyato, Timoti gii Buŋa qaa honja moma uu kononjanonj ama uuwoiwoiya qaa moma laarijani, mono iikanonj toroqen bonj qenj nama kotiinj laligowa. Daenj yoŋononj kuma gongiti, giinonj iyoŋoo kaniagia moma kotojanj. Ii moma laarij onjonjaniwaajonj mono Buŋa qaa koronsonj menj mende zololonjonj mesaowa.

¹⁵ Uumeleembaa Buŋa Tere Toroya ii meraganonjadeenj moma sorogonj laligonj kouna. Giinonj mono ii weenjonj romonjonona momakootoga asariro iikawaa qaganonj nama Hamoqeqe Toyaa kania moma asariwa. Ii moma asarij Kraist Jiisas moma laarij muna hamo qenj gono toroqen letoma laligowa.

¹⁶ Anutunonj Buŋa Terewaa qaaya kuuya ii ejemba tosaŋa sololoonj onono oogita kokaenj menj qeangonj nonombaatiwaajonj eja: Ii weenjoninj Anutunonj uunana sololoonj kana honja kuma nonoma kilenjananaajonj temboma jenj nonoma mindinjonj nonomakeja ano laaligo solanja laligowombaajonj gejanono nonoma koma gbilinj nonomakeja. ¹⁷ Anutuwaa ejemba anana ii weenjonj koma gbilinj Anutu jetaa so kotiinj akadamunanawo koloonj gawonj awaa kuuya mewombaajonj jojorinj laligowonja. Kianj.

4

Poolnonj gawonja mundanja Timotiwaa qaganonj ano.

¹ Kinj Poŋnana Kraist Jiisasnonj asuginj jaawo laligowonjati, me komunj ewonjati ananaa qaanana gosinj jenj tegonj tosaŋa anana bentotojanonj ama galenj koma

nonombaa. Niinon Jisas ii ano Anutu yoroo jaasewangaranon nama gii uuwaa gawon mewagatiwaajon jen koton gonjen. Ii otaamambaajon jen qaa ii jojopon qanon somongona mobe sokombaa.

² Kokaen jen koton gonjen: Giinon Buᅇa qaa jen ejemba uugia kuun onoma laligowa. Mobutiwaa kambanajon mogi sokonja me mende sokonji, mono kilen kaparan koma waama qaa jen asarin laligowa. Ejemba kilenagiaajon jen onoma mindinqindin ama galen meme qaa jen uuwaa qaa onoma laligowa. Qaaga mobu me mende mobuti, ii kilen mono mokosinon nama kana hona kamban so kuma onoma laligowa.

³ Anana momalaariwaa qaa kamban kokaamba ejemba qeangowutiwaajon kuma onomakejonto, kamban mon kan kuuro iikanon momalaariwaa qaa batuya mon mobubutiwaajon togon gejagia gojombuya. Qaa morota morota mobombaajon gejagia koriro ejawaa eja kelemalelen horon ononji kan ejemba qaa ii me woi mobombaa siinja mobuti, iikawaa so kuma ononji laligowu.

⁴ Kaen laligon Buᅇa qaa hona mobubutiwaajon lolomonin ama gejagia gojoma ben sosomban lan jenkejuti, iyonooon meleema geja ama moma laligowu. ⁵ Laaligo kaen me kaen utegon koloowaati, Timoti gii mono kilen bon qen zen nama nanamemenga tororo galen koma aon laligowa. Anᅇosisiri ama gombuti, iikawaa simboboloya mono moma mokosinon bosima laligowa. Uukuukuu (ewanjelis) ejawaa gawon aren ii sokoma kuuya medaborowa.

⁶ Kamban koriga ilaan gomambaajon ama-maamanatiwaajon kaen jejen. Tando lopion mepeseewombaajon oro qen jakenon ama oogi kaasonon umakero. Iikawaa so niinon laaligona Anutuwaajon ama qeleema gawonja men laligowetiwaajon gawman yononon qaana somongon nugi neenaa sana maamanatiwaajon dodowijen. Namu koi mesaamanatiwaa kambanonon mono kan kuumambaajon dodowin karo mojen.

⁷ Aanvole ejanon kuu aan kambanonon haamo amambaajon esuna kuuya men kululuun bobogarin kenji, niinon iikawaa so momalaari koma gbilin kuu aan akadamuyawo andaborojen. Kraist moma laarin jeta ten komambaa qaa jen somongoweti ii mende kolatin qakoombeto, iikawaa manjaya mono pondan kotiin qen laligowe.

⁸ Ponon jenteego Toya dindina koloon laaligona gosin solana koloon laligoweti, iikawaa ila sorona ii jen tegon nonota noojon mamboma eja. Ponon eleema kawaati kamban iikanon ii noma aronanon kono kemero qabunanawo koloomanja. Ii noojonadeen mende nombato, ejemba jopagon mun mombo asugiwaatiwaajon mambomakejuti, ii iyonoo arogianon kaanagadeen kono kemen onombaa. Kian.

Nejaurunanon nomesaon qeqelalan kenji.

⁹⁻¹⁰ *Kamban kokaamba balombaa nanamemen ama menkejuti, nenana Deemas

* **4:9-10:** Kol 4.14; Flm 24; 2 Kor 8.23; Gal 2.3; Tai 1.4

iinonj uuta iikanonj somonjonj nomesaonj Tesalonaika sitinonj keno. Neņana Kresens iinonj Galesia prowinsnonj keno. Taitusnonj Dalmesia balononj keno. Kawaajonj gii mono uulaņawo noononj kamambaajonj kaparanj komba. ¹¹*Luuk iinonj anodeeņ niwo laligojo. Maaknonj welenj geņ nombaatiwaajonj mamaga moma iwaajonj amamaajeņ. Kawaajonj Maak wama motoonj kawao. ¹²*Neņana Tikikus wasiņ mube Efesus sitinonj keno. ¹³*Troas taononj laligonj malekuna eja qata Karpus iwaa mirinonj mesaoweti, mono ii meņ kawa. Kaņagadeeņ tere lama selianonj oonj lipiņgiti, noononj lama selia ii mono kaparanj koma mewa ano kawaa gematanonj buk tosaņa ii mujonj meņ kawa.

¹⁴*Aleksander, silwa kopa oonj qokoqokotaa eja mojanj, iinonj bologa kania kania mamaga ama noma laligoro. Poņnonj nanamemeņa gosiņ iikawaa so ironja meleeno qaganonj uro siim-bobolo mobaati ii mojeņ. ¹⁵Iinonj qaananaajonj mamaga tuarenjeņ ama nonoma laligoro. Kawaajonj gii kaņagadeeņ mono iwaajonj galenj meņ aonj laligowa.

¹⁶Indiņ mutuya mindimindiri qaa jake waņanonj ama nonji qaana kitia jewe moņnonj moņ mende kaņ nii naņgonj noma jeroto, alauruna kuuya yonononj boratiņ nomesaogi. Anutunonj singisonjgogia iikawaa kitia qagianonj ambabotiwaajonj qama koolijeņ.

* **4:11:** Kol 4.14; Flm 24; Apo 12.12, 25; Apo 13.13; 15.37-39; Kol

4.10 * **4:12:** Apo 20.4; Ef 6.21-22; Kol 4.7-8 * **4:13:** Apo 20.6

* **4:14:** 1 Tim 1.20; Ond 62.12; Room 2.6

17 Yoŋonoŋ nomesaogito, Poŋonoŋ ilaanŋ nono. Niinoŋ Buŋa qaa jeŋ ejemba uu kuuŋ oŋoma gawoŋ ii kuuya medaboroŋatiwaajoŋ ama meŋ kotiiŋ nono. Kantri kuuya yoŋonoŋ Buŋa ii mobu-tiwaajoŋ moma ilaanŋ noma laion kawalia yoŋoo qaa oogianoŋ giliŋ nombubotiwaajoŋ aŋgoŋ koma jeganonŋa metogoŋ nono kamaawe.

18 Poŋonoŋ bologa kania kania meŋ nombubotiwaajoŋ metogoŋ nono saanoŋ Siwe bentotoŋaa uutanoŋ eu umaŋa. Pombaa qata mono suulaŋ mepeseeniŋ kambaŋ tetegoya qaa akadamuyawo kolooŋ eŋ ubaa. Qaa ii oŋanoŋ.

Yeizozo qaa tetegoya

19 *Gii mono noo yeizozona Prisila ano loya Akwila yorojoŋ ano Onesiforuswaa sumanuruta yoŋoojoŋ jena mobu. 20 *Neŋana Erastus mesaowe Korint sitinoŋ laligoja. Trofimus ii Miletus sitinoŋ mesaowe ji kiro eja. 21 Kawajoŋ koŋuru kambaŋ mende karo mono baatanonŋ kokanoŋ noononŋ kamambaajoŋ kaparaŋ komba. Eja qagia Yubulus, Pudens, Linus, Klodia ano uumeleenŋ alaurunana kuuya yoŋonoŋ yeizozogia jeŋ aŋgi goonoŋ kaja.

22 Oo Timoti, Poŋonoŋ unaga kotuegoŋ giwo namba.

Anutuwaa kalenmoriaŋanoŋ mono oŋowo ewa. Kiaŋ.

* **4:19:** Apo 18.2; 2 Tim 1.16-17

* **4:20:** Apo 19.22; Room 16.23; Apo 20.4; 21.29

**Uumeleembaa Buŋa Tere Soomongo Gbilial
The New Testament and portions of the Old
Testament in the Borong Language of Papua New
Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Borong long
Niugini**

Copyright © 2002, 2011 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Borong

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

63589f8b-9426-5ce2-9520-ca0cf2b65c47